

Květnová (KŘÍ)ŽOFKA se soutěží pro rok 2026

Připravila redakce a **Dana Šinknerová**, autorka křížovky, foto regiontourist.cz

I letos je pro vás nachystán již 6. ročník 11 zábavných křížovek různé obtížnosti. Věrní luštitelé pak jistě hravě zvládnou letošní celoroční úkol a zasoutěží si s námi o tři pěkné ceny. Všechny křížovky po celý rok opět najdete i na webu obce pod odkazem ZPRAVODAJ. Žofka přeje hodně žába(vy).

Dnešní TAJENKOU je jméno zámku, který vznikl přestavbou původního hradu na mohutné skále nad Jizerou. Je součástí města Turnov a je i oblíbeným místem pro romantické svatby. Typickou siluetu dotváří obytný donjon na jihovýchodním nároží. Anglickým parkem vede do hradního příkopu naučná zámecká stezka. Dnešní barokní podobu zámku dali v 19. století Desfoursové. ■

Obtížnost:

STŘEDNÍ

UMÍSTĚTE

VÝRAZY:

BAROKO
DESFOURSOVÉ
DONJON (obytná věž)
HRADNÍ PŘÍKOP
KAPLE
KNIHOVNA
LOVECKÝ SALON
MOHUTNÁ SKÁLA
PARK
SVATBY
TURNOV
ZÁMECKÁ STEZKA

KVĚTNOVÁ TAJENKA:

44 9

17 8 38

Číslem označená písmena v tajence budou využita pro celoroční úkol, a proto si je nezapomeňte vždy pečlivě poznamenat do lednového výstřižku.

Malá pomoc,
kam s písmenky.
(● ▲ ■)

(KŘÍ)ŽOFKA – LEGENDA
POSTUP LUŠTĚNÍ

Ž

PRESMYČKOVÝ KRIS-KROS

Do připravených políček vhodně rozvrhněte abecedně seřazené výrazy. Písmena v barevných políčkách tvoří tajemku. Je ale nutné je přesmyčkově zpřeházet.

Pro usnadnění jsou tři písmena tajemky označena jako nápověda.

Celoroční soutěž 2026

JAK NA TO?

Od ledna do prosince si do výstřižku z lednového čísla Zpravodaje zapisujete označená písmena z tajemky, ze kterých složíte soutěžní otázku. Odpovězte na ni a budete zařazeni do slosování o letošní ceny.

O CO SE LETOS HRAJE?

1. cena: Dárkový balíček v ceně 800 Kč
2. cena: Dárkový balíček v ceně 500 Kč
3. cena: Dárkový balíček v ceně 300 Kč

JAK POSTUPOVAT?

Vyplněný výstřižek z lednového čísla Zpravodaje s odpovědí na celoroční úkol pošlete na **E: zpravodaj@velkepopovice.cz**, vhodíte do schránky vedle potravin FLOP nebo doručte na podatelnu OÚ do 20. 12. 2026. Nezapomeňte připsat své jméno, adresu a kontaktní údaje. Výherci se ozve.

Přejeme hodně ŽÁBA(VY) a štěstí!

Poznáváme Posázaví: Sázava, hradiště u Dojetřic, 3. díl

Připravila **Dana Šinknerová** a redakce, foto a zdroj wikipedie.cz a hradec1.cz

Jak již víte, byla oblast dnešní Sázavy osídlena už v dávných dobách. Na ostrožně nad jihozápadním okrajem města Sázava, východně od vsi Dojetřice se dochovaly pozůstatky raně středověkého hradiště.

Hradiště bylo osídleno na přelomu 8. a 9. století a jeho pozůstatky jsou chráněny jako kulturní památka. Jeho poloha pravděpodobně souvisela s blízkostí důležitého brodu přes Sázavu a snad i s těžbou vápence v lomu na vrchu Bílý kámen. Na lokalitě neproběhl žádný archeologický výzkum. Dvoudílné hradiště stálo na ostrožně nad levým břehem Sázavy. Severní strana předhradí byla dostatečně chráněna strmým svahem. Z jižní strany ostrožnu ohraničuje údolí Dojetřického potoka. Západní stranu chránila hradba, která se dochovala v podobě 295 m dlouhého valu. Dochované opevnění zahrnuje plochu přibližně 12 ha. Druhá linie opevnění vymezuje akropoli v závěru ostrožny.

V místě nazývaném **Bílý kámen**, od centra města Sázavy zhruba 1 km jižním směrem, se nacházejí pozůstatky jedné z nejstarších

Cedule označující hradiště

Mramorový náramek z Bílého kamene

Z hradiště toho mnoho nezůstalo.

organizovaných těžebních činností u nás, staré téměř 7 000 let. Pravěký lom krystalického vápence tak patří k nejstarším evropským příkladům pravěké těžby. Krystalický vápenec neboli mramor tu vystupuje na povrch. Přilákal již neolitického člověka, který jej využíval k výrobě tehdy v celé Evropě módních náramků. Kamenné náramky a korálky byly nalezeny až 400 km od lomu, což poukazuje i na pravěké obchodování. Z dosavadních poznatků víme, že kámen vytěžený z nevelkých lomových jam byl v místě jen základně upraven a následně transportován a zpracován do výsledného produktu – mramorového náramku. Důkazem je, že se na Bílém kameni našly zbytky dobývacích předmětů, kamenných vrtaných kladiv a motyk. Doklady dalšího zpracování ani pozůstatky neolitického osídlení zde nalezeny nebyly. ■

